

Йордан Йовков

Наша книга, наш език

Нека във всяка българска къща да има по някоя българска книга – хубава книга, която и да била, от когото и да е. Тя може да бъде една вещ, но може да стане и една светиня. Защото в нейните страници, в буквите и редовете и, теглени като черни бразди, е хвърлено живо зърно; заровен е благотворният кълн на самата обич към книгата, към езика. Не говоря за нас, възрастните. Но все ще се случи тъй, все ще дойде такъв ден, че тая книга ще падне в ръцете на някоя млада чиста душа – и ще я прочете. Първата хубава книга, прочетена за първи път! Какво значи тъй, всеки от нас може да го провери в спомените си, защото и днес то ни се струва тъй невероятно хубаво, както хубави изглеждат нещата в сънищата ни. Само в ръцете на младия читател, който пръв път чете големи книги, душата на когото тръпне като пред отворено небе – книгата открива цялата си дълбока и тайнствена същественост – нещо безкрайно хубаво, могъщо и чудотворно, нещо живо само по себе си. Книгата буди вече удивление, към нея благоговее, тя става светиня. И самият език, майчиният език, който всеки ден е бил говорен и слушан, без да пленява и вълнува, сега зазвучава като песен. Ето как в тоя миг, в това утро на човешкия живот, изведнъж разцъфтява обичта към книгата и към езика. Като спомен, тоя миг остава незабравим, както са незабравими всички скъпи наши спомени – бащината къща, иконата с кандилото в ъгъла, майчиният образ. И това чувство към книгата си остава завинаги, защото е било родено в самото сърце на човека.

Всеки, струва ми се, е преживял нещо подобно. От купчината книги, които имаше у дома, когато бях дете, аз помня най-много една: История словянобългарская под имя Уннов – от Гаврил Кръстевич. Може би тя да не е била най-хубавата книга през това време. Но мене ми се падна тя да е първата книга, първата голяма истинска книга, която прочетох, която четях и препрочитах. Какви чудеса се криеха в тая стара книга с изръфани корици! – Походи на грамадни армии, царе-герои, Аеций, Атила, битката на Каталонското поле, безкрайната държава на Атила и оная трагична нощ, когато на другия ден след сватбата му с хубавата Илдика го намират мъртъв на леглото му! Не вече прочетеното, а самият спомен за него е нещо неизлично.

Всеки ще прочете и е прочел много книги през живота си. Но струва ми се, че след прочита на една хубава книга у всекиго зазвучава една стара струна, събужда се отколешен трепет, който не се съзнава – очарованието от първата прочетена хубава книга.

Книгата, която ще скътате в къщата си, ще чака незасегната и чиста душа на някой млад читател. Нейното предназначение е голямо и

прочитането ѝ е като обред. Нека затуй тя да бъде някоя хубава българска книга.

КРАЙ

Източник: Словото

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/7900>]